

Art Center "Kyiv Kobzar Guild"

Program "Ritual Circle"

Творче
об'єднання
"Київський
кобзарський
цех"

Програма
"Обрядове коло"

"...щоб виховувався українець, а не перекотиполе".
Віктор Ющенко, НТУ, 09.09.2000 р.

"... to bring up a Ukrainian, a patriotic one".
Victor Yushchenko, PTVU, 09.09.2000

Пейджер: 234 5656, абонент 1947
Tel. (044) 271 7618, 295 9808
Tel./fax: (044) 244 2781
E-mail: kobzarstvo@alfacom.net
www.kobzarstvo.alfacom.net

Pager: 234 5656, subscriber 1947

Традиції цехових товариств 16-19 століття

В українській культурі з давніх давен природно співіснували кобзарство (духовно-мистецька традиція з особливим світоглядом і стилем життя) і бандурництво (світське музикування, поширене серед інтелігенції та селян). У XVII-XVIII ст. мало не в кожній українській хаті була кобза. Грали на традиційних інструментах козаки й представники української еліти. 1775 року Запорізьку Січ було ліквідовано і все менше козаків та старшин грали на кобзах. Але продовжувала існувати кобзарська духовна традиція — незрячі співці нагадували про коzaцькі вольності. Надзвичайно високим був моральний авторитет цих мандрівних філософів-митців. Кобзарем міг стати далеко не кожен. Хлопці вибирали собі вчителя і від нього протягом 3-4 років навчались грати й співати, опановували цехові звичаї. Отримавши "визволку", склавши своєрідний екзамен, молоді кобзарі приймалися до братства. Кожне братство гуртувалося довкола однієї з церков повіту і мало свою цехову корогву. Кобзарі мали свою таємну мову — лебійську, таємні пісні й танець — "лебійську скаковку".

Після революції 1905 року, з подихом волі бандура вийшла за межі селянства. Як і за княжих часів та коzaчини, вона знову ставала одним з основних елементів національної культури. На початку ХХ століття, особливо після XII з'їзду Імператорського археологічного товариства (Харків, 1902), на якому вперше перед "цітом" інтелігенції співали кобзарі та лірники, інтерес до кобзарства знову почав зростати. Але науковці (як правило, філологи), збираючи тексти пісень, частенько їх "відшліфовували", змінювали, аби яскравіше виявити "образ національної свідомості". Релігійні пісні залишалися поза увагою вчених (переважно прихильників соціалістів). Можливо, саме це стало першим кроком до руйнування традиції, пізніше жорстоко довершеної радянськими керманичами.

Радянське кобзарство

У 20-30-х роках наново писалася історія України, створювалася "українська радянська" культура. В тоталітарному суспільстві вияви свободи не просто обмежувались — їх знищували і стириали з людської пам'яті.

Кобзарство, традиційно покликане формувати громадську свідомість та спонукати людей до захисту своїх прав, та ще й наскрізь християнське, заважало новій владі. Кобзарям було заборонено подорожувати. Співати можна було зі сцени у час, призначений владимири органами. Звісно, все це похитнуло серед селян моральний авторитет співців як людей Божих, вільних. З репертуару бандуристів було вилучено багато дум, псалмів. Прогалини заповнено витворами радянських композиторів та революційними піснями.

Після трагічного "з'їзду" в Харкові 1934 року, під час якого зникли, а точніше були знищенні близько 200 кобзарів, традиція занепала. Повоєнну бандуру поєднували з традиційною хіба що назва. Було змінено гармонійно-ладову структуру, звучання, розмір і вагу, а також репертуар. Головна мета кобзарства — доносити розуміння історії, будити волю, вселяти віру — відійшла на другий план, а наперед вийшло академічне виконавство.

Повністю замовчувались торбан, колісна ліра та інші українські інструменти. Стирилися з пам'яті моральні засади і світогляд кобзарських об'єднань. Внаслідок тривалого втручання авторитарної влади мало не втратилося розуміння вартості й суті традиції.

Guild unions' traditions in the 16-19 centuries

Kobza playing (a spiritually-art tradition with the special world outlook and life style) and bandore playing (secular music playing, spread among the intelligentsia and peasants) have co-existed for a long time. In the XVII-XVIII centuries almost in every Ukrainian hut there was a kobza. Those were Cossacks and representatives of the Ukrainian elite who played the traditional music instruments. The Zaporizhskaya Sich was liquidated in 1775 and that is why less and less Cossacks and seniors played the kobzas. But the kobza-players' spiritual tradition kept existing — blind singers reminded of the Cossacks liberty. Those travelling philosophers — singers' moral authority was very high. Not everyone could become a kobza-player. Boys chose a teacher who then taught them to sing and to play for 3-4 years. Such a teacher helped them master the traditions of the guild as well. After getting a "vyzvolka", (it meant passing a peculiar exam) young kobza-players were given the right to join the brotherhood. Every brotherhood gathered around one of the district's churches and had its own guild's flag. Kobza-players had their secret language (the Libiyska one), secret songs and dance, called "Lebiyska skakovka".

After the revolution in 1905, a bandore became not only the peasants' instrument. As it was in the times of princes and Cossacks a bandore kept becoming one of the basic elements of the national culture. At the beginning of the XX century, especially after the XII archeological partnership's meeting (Kharkiv, 1902), where kobza-players sang for the Ukrainian intellectuals, more and more people started getting interested in kobza playing. But scientists (as a rule those were philologists) while gathering the texts of songs quite often "brushed up" as well as changed the texts in order to show "the mode of the national consciousness" much more brightly. Probably, that was the first step of destroying the tradition, the step making of which was cruelly finished by the Soviet leaders.

Soviet kobza playing

In the 20s-30s the Ukrainian history was being written from the very beginning and the new "Ukrainian Soviet" culture was being formed.

The totalitarian regime did not limit any liberty manifestations only, it eliminated as well as erased them from the people's memory. Kobza playing, being directed at social consciousness forming and making people defend their rights, was not good for the Soviet Power. Kobza-players were prohibited to travel. Singing was allowed at the stage and in the determined by the authority time. Of course, all above mentioned made a bad impact on the authority of kobza-players among the peasants, as kobza-players had been considered to be God's as well as free people. A lot of songs and dumas were taken out of the kobza-players' repertoire. The spaces were filled with works of Soviet composers and songs, devoted to the revolution. After the tragic "meeting" in Kharkiv in 1934, while holding of which there disappeared, to be more precise, were killed about 200 kobza-players, the tradition got decadent. The post-war bandore had nothing common with the traditional one but the name. The harmonic-tune structure, sound, size as well as the repertoire of it was changed. The main objective of kobza playing — to supply people with history understanding, inspire and bring belief — lost its actuality, and simply academic playing became the most important. A torban, a kolsina lira and other Ukrainian music instruments were made to avoid giving publicity. Moral principals and world outlook of kobza-players' unions kept being forgotten. As a result of the authoritarian authority's constant intrusion there was almost lost the understanding of the worth and essence of the tradition.

Георгій Ткаченко та його учні

Спочатку було Слово. Було Слово, Пісня, Музика. I став Бог. I створив Бог бандуру, небо, землю і кобзарів. Одного разу їх погані люди постріляли, а інструменти понівечили. А Георгій Кирилович Ткаченко грав і грав, і малював, і жив довго. I музичі нема кінця, бо то — безмежна річ.

(З історії Київського кобзарського цеху)

Попри все, кобзарська традиція таки дійшла до наших днів завдяки художників й музиканті Георгію Ткаченку. Навчаючись у Харківському художньому училищі, він перейняв її ще юнаком від одного з кращих тогочасних кобзарів — Петра Древченка. Традиційний (або харківський) спосіб гри на бандурі передбачає гру на всіх струнах обома руками. Це дозволяє одночасно використовувати майже весь діапазон інструмента. Саме цією повноважністю і водночас прозорістю, кришталевою чистотою акордів і відрізняється традиційна бандура від важкої концертної. В репертуарі Георгія Кириловича були вісім народних дум і десятки пісень, псалмів, танців. Він склав початковий курс гри на діатонічній бандурі. Завжди був оточений молоддю. В 70-х роках ХХ ст. він заснував Київський кобзарський цех. Його послідовники Микола Товкайло та Микола Будник опанували мистецтво й світоглядно-філософські надбання кобзарства і передають їх молоді.

George Tkachenko and his students

Primarily, there was a Word. There was a Word, Song, Music. And then the Lord created a bandore, heaven, earth, and kobza-players. Once they were shot by bad people and their instruments were broken. But George Kyrylovych Tkachenko kept playing and drawing and he lived a long life. And music has no end as it is an endless thing.

(the extract from the history of the Kyiv Kobza-players Guild)

In spite of all aforementioned, thanks to George Tkachenko, a painter and musician, the kobza-players' tradition has lived up to our days. While studying at the Kharkiv School of Arts, George Tkachenko adopt-

ed the experience of Petro Drevchenko, one of the best kobza-players of that time. The traditional (the Kharkiv's one) manner of playing the bandore presupposes playing on all the strings and with the both hands. It gives the possibility to use almost the whole range of the instrument. That is the point that differs the traditional bandore playing from the heavy concert one. George Kyrylovych's repertoire contained eight people's dumas and dozens of songs, psalms and dances. George Tkachenko launched a primary course of playing the diatonic bandore. He was always surrounded by the youth. In the 70-s of the XX century George Kyrylovych established the Kyiv Kobza-players' guild. His successors Mykola Tovkaylo and Mykola Budnyk have mastered the art and ideological-philosophical properties of kobza playing and let the youth adopt them now.

Кобзарський цеховий рух сьогодні

Тривалий час кобзарське об'єднання існувало в підпіллі, а нині Цехове кобзарське товариство — це майстерні в Києві, Харкові, Переяславі, Ірпіні, Львові, Корсуні; це відомі майстри: Микола Товкайло та Микола Будник, їхні учні та послідовники — Сергій Переходжук, Вадим Шевчук, Кость Черемський, Грицько Павліченко, Тарас Доцило, Сашко Абишев, Павло Зубченко, Руслан Козленко та багато інших. Вони реставнують давні та створюють нові музичні інструменти за старовинними зразками — народні бандури, кобзи, торбані, колісні ліри, криловидні та псалтириєві гуслі, давньоруські та половецькі гудки. Все частіше чуємо твори кобзарсько-лірницького репертуару — канти, псалми, думи, історичні пісні. Цехові братчики часто виступають перед дітьми в освітніх закладах, проводять щотижневі студії з майстрування музичних інструментів. Традиційно відзначаються великі церковні свята: Різдво — з вертепом, колядками та щедрівками, Хрещення Господнє — з обов'язковим купанням та кулачними боями, Великдень — з веснянками. На Тріцю освячуються нові інструменти та відкривається мандрівний кобзарський сезон, а на Покрову мандрівний сезон закривається. Із самих витоків кобзарсько-лірницька традиція тісно переплелася з народними обрядовими святами.

Грунтовні наукові дослідження історії розвитку кобзарсько-лірницької традиції ведуть Михайлло Хай, Володимир Кушпет, Кость Черемський. Постійно проводяться фольклорно-етнографічні експедиції. Участь виконавців і майстрів традиційних кобзарських інструментів у різноманітних культурницьких заходах, всеукраїнських і міжнародних виставках музичних інструментів свідчать про помітне посилення уваги громадськості до кобзарської культури. Поряд зі знаними Володимиrom Кушпетом і Михайллом Хаем, стали відомими імена молодшого покоління — Олеся Саніна, Тараса Компаніченка, Едуарда Драча, Тараса Силенка та багатьох інших.

Нині в рамках програми "Обрядове коло" цехові братчики мандрують Україною, співають і влаштовують виставки традиційних музичних інструментів. Столична виставка традиційних музичних інструментів України-Русі діє з 20 по 30 жовтня в Центрі сучасного мистецтва "Собіарт" за адресою: вул. Костьольна, 11.

Kyiv Kobzar Guild movement today

The kobza-players' union has existed in the underground for a long time but nowadays the kobza-players' partnership has workshops in Kyiv, Kharkiv, Pereyaslav, Irpin, Lviv and Korsun; the well-known masters of the partnership are the following: Mykola Tovkaylo and Mykola Budnyk as well as their successors such as Sergiy Perehozhuk, Vadym Shevchuk, Kost Cheremskyy, Hrytsko Pavlichenko, Taras Dochylo, Sashko Abyshev, Pavlo Zubchenko, Ruslan Kozlenko and so on. They restore as well as make in accordance with the ancient samples new music instruments such as people's bandores, kobzas, turbans, kolisna liras, wing-like and Psalter psalteries, Old Russian and Polovets hooters. One can much oftener hear works from the kobza-players' repertoire such as psalms, dumas, historic songs, etc.

Guild's brothers quite often sing for children at schools, they conduct weekly studios with music instruments making as well. According to the traditions, the great religious holidays are celebrated. For example, the Epiphany is celebrated with Christmas carols and shchegrevkas, the Christmas — with obligatory bathing and fisticuffs; when that is the Trinity new instruments are sanctified and a new kobza-players' travelling season is opened, the season which is closed on the Pokrov holiday. Kobza-players' traditions have been closely entangled with the peoples ritual holidays. The singers' and the masters' of the traditional kobza-players' instruments participation in various Ukrainian and international exhibitions and music instruments fairs witnesses society's getting more interested in the culture of kobza playing.

Besides the well-known names of Volodymyr Kushpet and Mychaylo Hay there have been acknowledged the names of the new generation's representatives such as Oles Sanin, Taras Kompanichenko, Edward Drach, Taras Sylenko and so on.

Today, according to the program "Ritual Circle", guild's brothers travel around Ukraine. While travelling they sing and hold exhibitions of the traditional music instruments. The exhibition of the music instruments of Ukraine-Russ will be held on October 20-30, in the Modern Art Center, Kyiv. The address of the exhibition is the following: Ukraine, Kyiv, 11 Kostolna Street.

Досвід творчого об'єднання "Київський кобзарський цех"

- 1998 р., травень, Київ. Перша виставка традиційних музичних інструментів України-Русі, галерея "Триптих". За підтримки компанії "Вавилон" та оргкомітету EBRD.
- 1999 р., 12-20 жовтня, Харків. Виставка "Традиційні музичні інструменти Руси-України", бібліотека ім. В. Короленка. За підтримки Державно-громадського фонду національно-культурних ініціатив ім. Гнати Хоткевича, Харківського інституту мистецтв ім. І. Котляревського, СУМу Харківщини.
- 1996-1999 рр., Київ. Участь у щорічних виставках "Міжнародний музичний Ярмарок". За підтримки СП"Комора".
- 1999 р., День Молоді. Київ, Український дім.
- 2000 р., 8-18 травня, Київ. Виставково-концертна програма "Зелені свята", Київська Духовна Академія. За підтримки Центру української культури "Музей Івана Гончара".
- 2000 р., 4-6 березня, Івано-Франківська область. Концертний тур "Кобзарство: традиція і сучасність". (Спільні акції зі Спілкою Української Молоді).

Програма "Обрядове коло", 2000-2001 рр.

Пригнічувана за радянського режиму кобзарська традиція, завдяки захопленням і відданим людям, дійшла до наших днів і з проголошенням незалежності вийшла з підпілля. Засновники програми "Обрядове коло" — братчики Творчого об'єднання "Київський кобзарський цех" — намагаються відтворити чудове мистецтво традиційних кобзарських співів, створення музичних інструментів за старовинними зразками та збереження древніх екземплярів.

Представники об'єднання "Київський кобзарський цех" мандрують Україною, виконуючи справжні козацькі та кобзарські співи. Вони влаштовують оригінальні виставки традиційних музичних інструментів, проводять семінари та концерти за участю країнських виконавців автентичної музики.

Жовтень 2000 року

- 14 жовтня. Київ, Церква Покрови Пресвятої Богородиці. Храмове свято. Кобзарська сходка — закриття сезону. Святковий концерт. Довідки за тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір; (044) 271-76-18, Павло Зубченко.
- 20-30 жовтня. Київ. Презентація програми "Обрядове коло". Прес-конференція для ЗМІ. Відкриття виставки традиційних музичних інструментів України-Русі, виступи відомих виконавців традиційного кобзарсько-лірницького репертуару. Довідки за тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.
- 28-29 жовтня. Полтавська обл., с. Карлівка. Концерти та виступи представників Кобзарського цеху. Співорганізатор — Спілка Української Молоді. Контактний телефон СУМ у Харкові: (0572) 37-27-85, Кость Черемський.

Листопад 2000 року

- 5-7 листопада. Кіровоград. Виступ Кобзарського цеху. Довідки за телефоном у Києві: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

Art Center "Kyiv Kobzar Guild" Experience

• 1998, May, Kyiv. The first exhibition of the music instruments of Ukraine-Russ, held in "Tryptych" gallery. The exhibition was promoted by the "Babylon" company and the organizing committee EBRD.

• 1999, October 12-20, Kharkiv. The exhibition "Traditional Music Instruments of Ukraine-Russ", held in the library named after V. Korolenko. The exhibition was promoted by the State-Social Fund of National-Cultural Initiations Named After Gnat Hotkovich.

• 1996-1999, Kyiv. Participation in annual exhibitions "International Music Fair". Participation was promoted by the "Komora" company.

• 1999, Day of Youth, Kyiv, Ukrainian House.

• 2000, May 8-18, Kyiv. Exhibition-concert program "Green Holidays", Kyiv Ecclesiastic Academy. Participation was promoted by the Center of Ukrainian Culture "Ivan Honchar Museum".

• 2000, March 4-6, Ivano-Frankivsk region. The concert tour "Kobza Playing: Tradition and Contemporaneity. (Joint actions with the Ukrainian Youth Union).

"Ritual Circle" Program, 2000-2001

Kobza playing tradition, enthralled by the Soviet regime, thanks to the involved and devoted people, has lived up to our days and it left the underground after the Declaration of the Independence of Ukraine. The founders of "Ritual Circle"

program - brothers of the Art Center "Kyiv Kobzar Guild" — try to revive the fine art of the traditional kobza-players' songs as well as make music instruments in accordance with the ancient samples, they also try to keep ancient samples of the instruments.

The representatives of the Kyiv Kobzar Guild travel around Ukraine and while travelling they sing authentic Cossacks' and kobza-players' songs. They make original exhibitions of the traditional music instruments and hold seminars and concerts with the participation of the best authentic music players.

October 2000

- October 14. Kyiv, the Pokrovsky Presvyatoyi Bogoroditsi Church (the Holy Virgin Church). The Temple Holiday. Kobza-players' meeting - season closing. The Celebration concert. Additional information: tel. (044) 271-76-18, Mr. Pavlo Zubchenko; (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.
- October 20-30. Kyiv. "Ritual Circle" program presentation. Press-conference with the mass media. The exhibition of the traditional music instruments of Ukraine-Russ opening, the well-known kobza-players' performance. Additional information: tel. (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.
- October 28-29, Poltava region, village Karlivka. Concerts and performance of the representatives of the kobza-players' guild. Co-organizer is the Ukrainian Youth Union. The Union's contact telephone is (0572) 37-27-85, Mr. Kost Cheremskyy.

November 2000

- November 5-7. Kirovograd. The performance of the kobza-players' guild. Additional information in Kyiv: tel. (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.
- November 21. Poltava. Archistratig Mychayil. The concert of the kobza-players' guild. Additional information: tel. (298) 40-382, Mr. Taras Kompanichenko.
- November 24. Kholodny Yar, Cherkassy region, Cloister of Motrona. The Temple Holiday. The performance of the kobza-players' guild. Additional information: tel. (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

December 2000

- December 11. Kyiv. The Evening in Commemoration of G. K. Tkachenko. Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• 21 листопада. Полтава. Архістратига Михаїла. Концерт Кобзарського цеху. Контактний телефон (298) 40-382, Тарас Компаніченко.

• 24 листопада. Холодний Яр, Черкаська обл., Мотронин монастир. Храмове свято. Виступ кобзарського цеху. Контактний тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

Грудень 2000 року

• 11 грудня. Київ. Вечір пам'яті Г.К.Ткаченка. Конт. тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• 13 грудня. Київ. Свято апостола Андрія Первозванного. Калита. Центр української культури "Музей Івана Гончара". Контактний тел. у Києві : (044) 2-959-808, Іван Кушнір; (044) 271-76-18, Павло Зубченко.

• 19 грудня. Київ. Святого Миколая Чудотворця. Святкове дійство для дітей, спільно з молодіжними організаціями. Контактний телефон: (044) 2-959-808, Іван Кушнір; Спілка Української Молоді: (044) 224-70-20, Олександр Задорожний.

Січень-лютий 2001 року

• 6 - 7 січня. Київ та область. Різдво Христове. Колядування вагою Кобзарського цеху. Вертеп. Контактний телефон: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• 13 - 14 січня. Київ. Свято Василя. Шедрівки. Будинок Вчителя. Концерт за участь представників Кобзарського цеху, Ансамблю давньої музики під керівництвом Костянтина Чечені. Контактний тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• 19 січня. Київ, Гідропарк. Хрещення Господнє. Козацькі забави спільно з Козацьким Товариством Київщини. Конт. тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• Стрітення. Київ. Концерт духовної музики. Центр української культури "Музей Івана Гончара". В програмі — канти та псалми 16-18 ст. Презентація перевидання книги П. Демуцького "Ліра та її мотиви". Конт. тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

Березень-квітень 2001 року

• Березень-квітень. Київ, Богуслав, Корсунь-Шевченківський, Канів, Суми та інші міста України. Низка виступів у освітніх закладах, просвітницьких молодіжних центрах. Конт. тел.: (044) 271-76-18, Павло Зубченко.

• Квітень. Харків. Конкурс виконавців на традиційних музичних інструментах ім. Гната Хоткевича. Контактний т/ф у Харкові: (0572) 37-27-85, Кость Черемський.

Травень-серпень 2001 року

• 5 травня. Київ — Музей історії Києва, Переяслав-Хмельницький - Музей кобзарства, Ніжин — Краєзнавчий Музей. 102-річчя з дня народження Георгія Ткаченка — засновника "Київського Кобзарського Цеху". Відкриття виставки акварелей. Вечір спогадів та традиційного кобзарського мистецтва. Контактний телефон: (044) 271-76-18, Павло Зубченко.

• 20-ті числа червня. Берестечко. Виступ представників "Київського Кобзарського Цеху". Контактний тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір; (044) 271-76-18, Павло Зубченко.

• Червень. Київ, Михайлівський Золотоверхий Монастир. Трійця. Освячення нових музичних інструментів. Кобзарська ходка - відкриття мандрівного сезону. Міжнародний фестиваль традиційного українського музичного мистецтва. Конкурсні програми. Майстер-класи. Заключний святковий концерт. Контактний телефон: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• 7 липня. Київ, Літній театральний комплекс "Шоу-парк". Свято Івана Купала. Етнографічне дійство на березі Дніпра. Розробка програми спільно з "Арт-Велесом". Контактний телефон: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• Червень - вересень. Мандрівки, етнографічні експедиції, літній молодіжний табір спільно зі Спілкою Української Молоді, водний похід спільно з КТК. Контактний телефон: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• 29-31 липня. Запоріжжя, о.Хортиця. В Всеукраїнський Фестиваль козацьких бойових єдиноборств. Участь братчиків Кобзарського Цеху в змаганнях та виступ на святковому концерті. Конт. тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• 19 серпня. Свято Спаса. Огляд козацьких бойових мистецтв. Контактний тел.: (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• 24 серпня. 10-річчя незалежності України. Географія у кожного цеховика своя, без прив'язки до централізованого святкування. Контактний тел.: (044) 271-76-18, Павло Зубченко; (044) 2-959-808, Іван Кушнір.

• December 13. The Holiday of the Apostle Holy Andriy Pervozvanyy. Kalita. The Ukrainian Culture Center "Ivan Honchar Museum". Contact telephones: (044) 271-76-18, Mr. Pavlo Zubchenko; (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• December 19. Mykolay Chudotvorets (Mykolay Miracle Man). Holiday acts for children in cooperation with youth organizations; Ukrainian Youth Union. Contact telephone: (044) 224-70-20, Mr. Alexander Zadorozhny.

January-February 2001

• January 6-7. Kyiv and Kyiv region. The Christmas. Kobza-playres' guild's singing Christmas carols. Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• January 13-14. Kyiv. The Holiday of Holy Vasyl. Shchedrivky. The Teacher's House. The concert with the participation of representatives of the Kobza-players' guild and the ensemble leaded by Mr. Konstantyn Chechenya. Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• January 19. Kyiv, Hydro park. The Epiphany. Cossacks' games jointly with the Kyiv Cossacks' Partnership. Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• Stritenya. Spiritual Music Concert. Ukrainian Culture Center "Ivan Honchar Museum". The program contains singing psalms of the 16-18 centuries. P. Demudskyy's republished book "Lira and motives" presentation. Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

March-April 2001

• March-April. Kyiv, Boguslav, Korsun-Shevchenkivskiy, Kaniv, Sumy and other Ukrainian cities. Performances at educational establishments and enlightenment youth centers. Contact telephone: (044) 271-76-18, Mr. Pavlo Zubchenko.

• April. Kharkiv. Traditional music instruments players' competition named after Gnat Hotkevych. Contact telephone in Kharkiv: (0572) 32-27-85, Mr. Kost Cheremskyy.

May-August 2001

• May 5. Kyiv - Kyiv History Museum, Pereyaslav-Khmelnitskiy - Kobza playing Museum, Nizhin - the Meseum of local lore. George Tkachenko's, the founder's of the Kyiv Kobza-players' guild, 102 birthday anniversary. The Water-Colours Exhibition opening. The evening of recollections and traditional kobza playing art. Contact telephone: (044) 271-76-18, Mr. Pavlo Zubchenko.

• June, 20s. Berestechko. Resentatives of the Kobza-players' guild performance. Contact telephones: (044) 271-76-18, Mr. Pavlo Zubchenko; (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• June. Kyiv, Myhaylivskyy Zolotoverhyy Monastery (Myhaylivskyy Gold- steeple Cloister). The Trinity. New music instruments sanctifying. Kobza-players' meeting. International Festival of the Traditional Ukrainian Art. Competition programs. Master-classes. Closing Celebration Concert. Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• July, 7. Kyiv, the Summer Theatre Complex "Show-park". The holiday of Ivan Kupalo. The ethnographic act on the bank of the Dniper river. The plan of program is worked out jointly with the "Art-Velies". Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• June-September. Trips, ethnographic expeditions, summer youth camp jointly with the Ukrainian Youth Union; going on a river trip jointly with the Kyiv Cossacks' Partnership. Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• July 29-31. Zaporizhya, the Khortitsa island. V All-Ukrainian Festival of the Cossacks' Fighting Art. The brothers' of the Kobza-players' guild participation in the competitions and performing in the celebration concert. Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• August 19. The Holiday of Spasa (the Holiday of Saving). The Cossacks' Fighting Art survey. Contact telephone: (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

• August 24. The 10th Anniversary of the Independence of Ukraine. Every member of the guild has got his own geographical program. The program does not have to be dependent upon the general celebration of the Anniversary. Contact telephones: (044) 271-76-18, Mr. Pavlo Zubchenko; (044) 2-959-808, Mr. Ivan Kushnir.

Рекомендації ЮНЕСКО

Рекомендація про збереження фольклору, прийнята генеральною конференцією ООН з питань освіти, науки та культури на 25 сесії. Париж, 15 листопада 1989.

Серед громадськості слід популяризувати ідею значення фольклору як елементу культурної самобутності, щоб дати можливість осмислити цінність фольклору та необхідність забезпечення його цілісності, а також дуже важливо широко розповсюджувати ці елементи культурного спадку. Однак у ході такого розповсюдження слід уникати всілякого перекручення його, з метою збереження цілісності традицій.

Георгій Ткаченко, майстер кобзарських інструментів:

"Я гадаю, що це була помилка тих людей, які, ставосвітської бандури не освоївши, відразу вхопилися за нову бандуру. Їм зразу здавалось, що й струн на ставосвітській мало, та що на ній можна заграти?.. Дійсно, класичні твори на ній грati неможливо, але ж Чайковський чи Бетховен і не писали для бандури... А найкращий інструмент, який тільки можна придумати для супроводу думи й пісні української — це старосвітська бандура. Вона стабілізувалася у XVIII столітті остаточно. Це часи найвидатніших музикантів, таких як Березовський, Бортнянський, Ведель... Невже в той час не придумали б оцих вісімдесяти п'яти струн?.. Невже? В той час уже всі інструменти стабілізувалися — стабілізувалася й українська народна бандура".

Вільям Нолл, дослідник музичної культури України, Польщі та Словаччини:

"В історії існує дуже небагато прецедентів, коли держава настільки хотіла керувати щоденним життям народу, що було створено цілковито альтернативну культуру. У творі Платона "Республіка" Сократ пропонує такий ступінь контролю, який наближується до того, що існував у Радянському Союзі. Сократ каже, що музика народу завжди відображає політичне здоров'я держави, а тому треба управляти музикою і музичними обрядами. Треба заборонити деякі лади і певні музичні інструменти. Треба підкреслити й підтримати музику, яка найкраще славить державу. Крім того, Сократ стверджував, що передусім треба вигнати або знищити бардів, бо держава не може контролювати цю групу. Через майже дві тисячі чотирисот років було дійсно знищено групу бардів — українських кобзарів та лірників".

Михайло Селівачов, мистецтвознавець:

"Незвичайними для нашої доби є щирістю та християнською світлоносністю творчістю і особистістю Георгія Кириловича Ткаченка, що спроявляли глибокий благодатний вплив на українське середовище 1960-х і подальших років. Людина м'якої вдачі й твердих принципів, Георгій Ткаченко був із тих, хто не здані до прислужництва, хто йде проти панівної течії та не вкладається в рамки певної схеми".

Едуард Драч, виконавець автентичної музики:

"...Зовсім іншим чином ідуть справи в традиційному кобзарстві, яке майже цілком тримається на ентузіастах і де загальноприйнятою нормою є знання кожним кобзарем технології виготовлення інструментів і вміння виготовити собі інструмент самостійно. Крім того, кількість прихильників традиційного кобзарства постійно зростає, як і кількість традиційних інструментів, виготовлених ними..."

UNESCO Recommendations

Recommendations on folklore saving were adopted by the General Conference OUN, engaging in the matters concerning the education, science and culture, at the 25th session, in Paris, November 15, 1989.

It is necessary to popularize the idea of the folklore essence as the element of the cultural property among the society to let the people understand the value of the folklore and the necessity of providing its integrity. It is also important to spread the aforementioned elements of the cultural heritage. While spreading one should avoid any changes of the cultural heritage in order to save the integrity of its traditions.

George Tkachenko, the master of kobza playing instruments:

"I believe it to be the mistake of those who without mastering playing the old-fashioned bandore started playing the updated one. They thought the old-fashioned bandore to have little strings and not to be suitable to play anything worthy. That is true, a bandore does not fit for performing classic works, but neither Chaykovskiy nor Bethoven composed for the bandore... An old-fashioned bandore is the best instrument for performing a duma or a Ukrainian song. The complete stabilization of a bandore was in the XVIII century. That happened in the times of such well-known musicians as Berezovskiy, Bortnyanskiy, Vedel... Would nobody have invented those 75 strings?.. Would nobody have? That was the time when all the instruments had been stabilized, including the Ukrainian people's bandore."

William Noll, Ukrainian, Polish and Slovak music culture researcher:

"There are a lot of historic facts when a state wanted to manage people's every day life so much that it created completely alternative culture. In his work "Republic" Socrates proposes such a level of control that approximates to the one of the Soviet Union. Socrates says that people's music reflects the politic health of the state and that is why it is necessary to control music and music rites. Some music instruments must be prohibited. The music that glorifies a state in the best way must be promoted. Besides, Socrates asserts that bards must be eliminated or turned out of a state as a state can not control this group. That is why after more than 2400 years the group of bards which consisted of Ukrainian kobza-players and lira-players was destroyed."

Mykhaylo Selivachov, an art critic:

The personality of George Kyrylovych Tkachenko made a favorable impact on the Ukrainian society of the 60s and later by his unusual for our time sincerity and Christian kindness. A person of a mild character and strong principles, George Tkachenko was the one who couldn't be a fawner, he was the one who stood out of the crowd."

Edward Drach, authentic music performer:

"...The way it goes on in traditional kobza playing, which exists thanks to the enthusiasts, differs a lot from the general one. It is the generally accepted norm that every kobza-player must know the technology of making a kobza and he has also to be able to make it himself. Besides, the quantity of the interested in kobza playing people constantly grows, the same with the made by them instruments..."

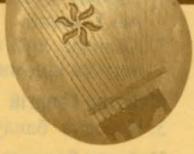
ВИСТАВКА ТРАДИЦІЙНИХ МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ УКРАЇНИ-РУСИ В РАМКАХ ПРОГРАМИ "ОБРЯДОВЕ КОЛО"

20-30 ЖОВТНЯ 2000 РОКУ

Центр сучасного мистецтва "Совіарт", вул. Костьольна, 11, м. Київ.

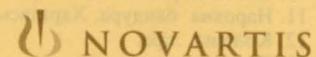
ТВОРЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КИЇВСЬКИЙ КОБЗАРСЬКИЙ ЦЕХ" ЗА ПІДТРИМКИ "ТОВ НОВАРТИС АГРО"

"Київський кобзарський цех" об'єднує небайдужих до споконвічної української традиції людей — відомих майстрів народних інструментів та виконавців народної музики. Вони відроджують моральні засади та світогляд кобзарських об'єднань, стертих із пам'яті нації радянським режимом. Завдяки захопленням та відданням людям кобзарська традиція дійшла до наших днів і з проголошенням незалежності України вийшла з підпілля. Засновники акції "Обрядове коло" — братчики Творчого об'єднання "Київський кобзарський цех" — намагаються відтворити чудове мистецтво традиційних кобзарських співів, створення музичних інструментів за старовинними зразками та збереження древніх унікальних екземплярів.

Представники об'єднання "Київський кобзарський цех" мандрують Україною, представляючи справжні кобзарські співи, властиві оригінальні виставки традиційних музичних інструментів, проводять семінари та концерти за участю кращих виконавців автентичної музики.

Меценат виставки — компанія "ТОВ Новартіс Агро"

Майстри кобзарських інструментів

Микола БУДНИК

1953 р.н. Цехмайстер Київського Кобзарського Цеху. Виконавську школу народної бандури переймав у Георгія Ткаченка з 1978 року. Традиційні інструменти, виготовлені Миколою Будником, відомі в усьому світі. Має численних учнів і послідовників.

Микола ТОВКАЙЛО

1949 р.н. Цехмайстер Київського Кобзарського Цеху. Освіта вища. За фахом — археолог, кандидат іст. наук. Працює науковим співробітником Музею архітектури та побуту Переяслав-Хмельницького історико-культурного заповідника. Народну бандуру став опановувати з 1978 р. у Георгія Ткаченка. Досконало оволодів традиційним репертуаром. Майстер кобзарських інструментів. Кобзарську науку та основи виготовлення кобзарських інструментів викладає у створених ним для юнацтва кобзарських студіях.

Кость ЧЕРЕМЕСЬКИЙ

1968 р.н. За фахом — лікар-реаніматолог. Кобзарську школу почав освоювати з 1989 р. від Анатолія Парфієнка, Миколи Будника, Георгія Ткаченка, Миколи Сарми-Соколовського. Грає на народній бандурі та пан-бандурі. Провадить цілеспрямовані архівні дослідження з питань кобзарства. Автор книги "Повернення традиції", що вийшла друком у Харкові 1998 року. Виконує традиційний репертуар Слобожанщини. Майстер кобзарських інструментів.

Іван КУШНІР

1970 р.н. Освіта вища. За фахом — архітектор. Закінчив музичну школу по класу скрипки. Опановувати народну бандуру почав з 1994 р. у пан-отця Київського Кобзарського Цеху Миколи Будника. Виконує традиційний кобзарський репертуар.

Олесь СМИК

1970 р.н. Освіта вища. За фахом — режисер. Грає на колісній лірі з 1990 р. Традицію перейняв від Івана Сміка, Миколи Будника, Михайла Хая. Досконало володіє традиційним репертуаром.

Вадим ШЕВЧУК (ЯРЕМА)

1967 р.н. Освіта вища. Працює художником-реставратором. Володіє грою на колісній лірі, народній бандурі. Виконавську школу почав переймати від Миколи Будника з 1990 р. На сьогодні свою виконавську майстерність активно виявляє в ансамблі давньої музики Костянтина Чечені. Досконало володіє традиційним репертуаром.

Павло ЗУБЧЕНКО

1972 р.н. Освіта вища. Працює перекладачем. Грає на народній бандурі. Виконавську школу почав засвоювати у "Київському кобзарському цеху" від Миколи Будника з 1991 р.

Ждан БЕЗВЕРБНИЙ

1969 р.н. Освіта вища. Грає на народній бандурі. Виконавську школу почав засвоювати в "Київському кобзарському цеху" від Миколи Будника з 1991 р.

Юрко КОЧЕРЖИНСЬКИЙ

1969 р.н. Студент КДУ. Володіє грою на народній бандурі. Виконавську школу почав засвоювати від Миколи Будника, Георгія Ткаченка та Івана Льопи з 1991 р. Майстер кобзарських інструментів.

Сергій ПЕРЕХОЖУК

1969 р.н. Освіта вища (УАМ). За фахом — художник. Виконавську школу засвоював від Миколи Будника та Георгія Ткаченка. Майстер кобзарських інструментів.

Гриць ПАВЛІЧЕНКО

1968 р.н. Майстер народних інструментів. Учень Миколи Будника, до "Київського кобзарського цеху" належить з 1989 р. Нині його інструменти звучать в Україні і за кордоном.

Сашко КІТ

1975 р.н. Студент КТІ. Грає на народній бандурі. Виконавську школу почав засвоювати в "Київському кобзарському цеху" від Миколи Будника з 1990 р.

Руслан КОЗЛЕНКО

1977 р.н. За фахом — вчитель музики і співів. Закінчив Стрийську школу кобзарського мистецтва, нині навчається в КДУ. Грає на народній бандурі. Виконавську школу почав засвоювати з 1989 р. від Миколи Товкайла (м. Переяслав-Хмельницький).

Корній МАЗУР

1955 р.н. Освіта вища. Працює викладачем ВУЗу. Основний кобзарський інструмент — народна бандура, гру на якій почав засвоювати від Миколи Будника з 1991 р. Виконує традиційний репертуар.

Ігор ПІСКІЖОВ

1971 р.н. Освіта вища. За фахом — вчитель музики. Очолює молодіжну громадську організацію. Виконавську школу народної бандури засвоював від Миколи Будника з 1992 р. Володіє традиційним кобзарським репертуаром.

Василь БУЯНІВСЬКИЙ

1948 р.н. Освіта вища. За фахом інженер. Школу автентичного кобзарського виконавства переймав у Георгія Ткаченка та Миколи Будника. Майстер кобзарських інструментів.

Тарас ДОЧИЛО

1971 р.н. Освіта вища. За фахом — інженер. Кобзарську школу переймав у Георгія Ткаченка та Миколи Будника з 1991 р. Майстер кобзарських інструментів. Впроваджує кобзарську традицію на Галичині, зокрема, у Львові.

Василь МУЗИКА

1967 р.н. Студент Університету культури. Кобзарську науку засвоював від Георгія Ткаченка та Миколи Будника починаючи з 1992 р. Володіє традиційним кобзарським репертуаром.

Сергій МІРОШНИЧЕНКО (СТОЯНСЬКИЙ)

1975 р.н. Випускник Київської духовної семінарії (КП). Кобзарську науку засвоював з 1993 року від М. Будника.

Микола ПУСТОВОЙТОВ

1936 р.н. Освіта вища. Кандидат фіз.-мат. наук, Лауреат Держ. премії (1983 р.). Майструє гуслі-словіші під керівництвом Руслана Козленка.

Олексій КАБАНОВ

1971 р.н. Цехову науку переймав від Миколи Будника. Майстерно виконує інструментальну музику багатьох народів світу. Кобза, гуслі, колісна ліра, гудок, сітар, цимбали — далеко не повний список інструментів, якими майстер вправно володіє.

Олександр ФУРМАН

1954 р.н. За фахом скульптор. Викладає в Криворізькому педагогічному університеті. З 1989 року переймав науку в кобзарському цеху від Миколи Будника. Виготовляє старосвітські бандури, кобзи, торбани, сопілки. Має учнів.

Музичні Інструменти, представлені в експозиції:**Майстри XVIII-XIX століть.**

1. Торбан XVIII ст. Музей театрального, музичного та кіномистецтва України.
2. Колісна ліра власюківська XIX ст. Музей театрального музичного та кіномистецтва України.

Майстер Георгій Ткаченко.

3. Народна бандура.

Майстер Грицько Павліченко.

4. Колісна ліра.
5. Торбан.
6. Бандура козацька.
7. Гуслі шоломовидні.
8. Гудок руський.
9. Лютня.

Майстер Микола Будник.

10. Кобза вересайська. Харківська Академія Культури.
11. Народна бандура. Харківська Академія Культури.
12. Колісна ліра.
13. Гуслі шоломовидні.
14. Гудок половецький.
15. Колісна ліра.

Майстер Вадим Шевчук.

16. Коза (волинка).
17. Колісна ліра.
18. Лютня.

Майстер Іван Кушнір.

19. Гудок половецький.
20. Гуслі криловидні "словіша".

Майстер Микола Товтайло.

21. Народна бандура.
22. Народна бандура.

Майстер Корній Мазур.

23. Гуслі шоломовидні "псалтиреві".
24. Народна бандура учнівська.

Майстер Сашко Кіт.

25. Кобза вересайська. Колекція Вільяма Нолла.
26. Колісна ліра власюківська.

Майстер Олексій Кабанов.

27. Гуслі криловидні.
28. Народні цимбали.

Майстер Юрко Кочержинський.

29. Кобза вересайська.
30. Народна бандура.

Майстер Кость Черемський.

31. Панська бандура.
32. Гудок руський.

Майстер Павло Зубченко.

33. Народна бандура.

Майстер Василь Буянівський.

34. Народна бандура.
35. Народна бандура.

Майстер Андрій Кабалюк.

36. Народна бандура.

Майстер Тарас Дочило.

37. Народна бандура.

Майстер Сергій Переходжук.

38. Народна бандура.

Майстер Руслан Козленко.

39. Народна бандура.

Майстер вересайська.

40. Кобза вересайська.

Майстер Ждан.

41. Народна бандура "ліворучка".
42. Народна бандура.

Майстер Олесь Санін.

43. Колісна ліра.

Майстер Андрій Білоус.

44. Кобза мамайська.

Майстер Ігор Піскіков.

45. Народна бандура.

Майстер Олександр Фурман.

46. Народна бандура.

Майстер Сергій Мірошніченко.

47. Торбан.

Виконавці традиційної народної музики і співів**Володимир КУШПЕТ**

1948 р.н. Освіта вища музична (Київська державна консерваторія ім.П.Чайковського, клас академічної бандури). Працює викладачем у Стрітівській Вищій педагогічній школі кобзарського мистецтва. Грає на лірі, вересайській кобзі, ткаченківській бандурі, торбані Відортів. Засвоювати виконавську школу почав близько 1987 року, навчаючись у Г.Ткаченка, М.Будника та інших, а також студіюючи праці українських музикознавців і дослідників. Автор "Самовчітеля гри на старосвітських музичних інструментах" (К., 1997). Володіє всіма жанрами традиційного кобзарського репертуару. Має учнів.

Михаїло ХАЙ

1946 р.н. Освіта вища музична, кандидат мистецтвознавства. Працює в Національній музичній академії України, завідувач Української експериментальної лабораторії фольклору. Грає на колісній лірі, народній бандурі. Основний кобзарський інструмент — ліра, яку почав опановувати з 1987 р. Виконавську лірницьку школу засвоїв від лірника П.Чемерського, а також студіюючи записи Ф.Колесси, О.Нижанківського. Має учнів. Автор підручника гри на традиційній українській лірі.

Едуард ДРАЧ

1965 р.н. За основним фахом — лікар. Музична освіта — музична школа по класу скрипки. Відомий бард, лауреат багатьох всеукраїнських фестивалів, зокрема "Червоної Рути - 89". Грає на вересайській кобзі, гуслях-словішах. Виконавську школу на вересайській кобзі почав опановувати з 1988 р., вивчаючи дослідження М.Лисенка та інших музикознавців. Виконує різноважні твори, у т.ч. з традиційного репертуару.

Тарас КОМПАНІЧЕНКО

1969 р.н. Освіта вища. За фахом — мистецтвознавець. Музична освіта - музична школа по класу хроматичної бандури. Кобзарську науку почав переймати від Георгія Ткаченка з 1985р. Майстерно володіє всіма жанрами кобзарського репертуару.

Тарас СИЛЕНКО

1972 р.н. Освіта вища (Київський державний інститут культури). Працював у Київській капелі бандуристів. Засвоювати народну бандуру почав з 1992 р. від Миколи Будника. Виконує традиційний кобзарський репертуар та авторські твори.

Андрій БІЛОУС

1977 р.н. Освіта вища. За фахом — театральний актор. Кобзарську науку засвоював від Миколи Будника та Сашка Кота. Виконавську майстерність переймає від Володимира Кушпета.

Київський ансамбль давньої музики Костянтина ЧЕЧЕНИ

Костянтин ЧЕЧЕНИ • (лютня, колісна ліра, блокфлейти, гудок, ударні), Ірина ЧЕЧЕНИ • (лютня, колісна ліра, ребек, скрипка), Вадим ШЕВЧУК • (колісна ліра, спів, народна бандура, дуда), Олександр САВЧЕНКО • (блокфлейти), Надія БОЯНІВСЬКА • (лютня, спів).

Керівник ансамблю Костянтин Чечена займається автентичною музикою з 1981р. Постійне ядро ансамблю сформувалося в 1992 р. Учасники колективу не тільки активно концертують, але й проводять науково-дослідницьку роботу, самі виготовляють музичні інструменти.

ОСОБЛИВА ПОДЯКА: Меценату "Київського кобзарського цеху" ВОЛОДИМИРУ КАШИЦЬКОМУ

Зaproшуємо відвідати виставку традиційних музичних інструментів України-Русі 20-30 жовтня 2000 року з 10:00 до 18:00 у Центрі сучасного мистецтва "Совіарт" за адресою: вул. Костьольна, 11, м. Київ.